

quals l'instrucció era deplorable i exclusivament didàctica."

Els esforços del Govern i de la *Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching* conseguiren conjurar aquest estat de coses.

Avui, junt a Escoles encara deficientes, compta amb Instituts model que contribueixen al progrés de la Medicina mundial. El nombre de nous graduats descendeix incessantment (5,742 en 1904 contra 3,192 en 1921) i a l'ensem decreixen les escoles de medicina (182 en 1906; 82 en 1922).

* * *

Momentàniament, pel que a nosaltres es refereix, el problema, més que de densitat, és problema de distribució. S'observa una manifesta desproporció entre la població mèdica del camp i la de les ciutats en relació amb el número d'habitants.

Madrid compta amb 2,000 metges per a 800,000 habitants (1 per 400). Barcelona té 1,330 metges amb patent per altres 800,000 (1 per 600).

En canvi, existeixen comarques com Osca, Cuenca i Lleida (8) amb proporció deficient entre metges i habitants, fins al punt que en certs pobles exerceixen únicament practicants.

Quelcom semblant podríem dir de la distribució dels partits mèdics. Al costat de places excel·lents, n'hi ha de mitjanes i algunes altres de deplorables condicions econòmiques, sense que s'hagi obtingut fins al moment una solució més equitativa.

El fenomen de la condensació mèdica en les ciutats és també general.

Vegi's, per exemple, el número d'habitants que corresponen a cada metge en les poblacions suïsses (9): Zurich, 757; Basilea, 940; Ginebra, 590; Jausana, 578; Berna, 680, i Lucerna, 158.

Les estadístiques estrangeres, no obstant, no

han d'impressionar-nos fonament. No són equiparables les condicions econòmiques que regulen la vida dels pobles del Nord amb les característiques econòmico-socials del nostre país.

Ens trobem en realitat enfront d'un problema que, ja fa temps, deixa sentir calladament els seus efectes perniciosos. No és lícit descuidar-lo pel fet que encara no revesteix, per la classe, caràcters de conflicte.

Els Collegis, les Societats Científiques, els Sindicats i organitzacions mèdiques, poden treballar eficaçment i intensa en aquesta tasca profilàctica, creant centres d'orientació escolar, enrobustint la vida mèdica comarcal, repartint amb seny, en les seves zones d'influència, els partits mèdics i procurant elevar el nivell de cultura professional. La fundació de moderns hospitals rurals seria, possiblement, un estímul per a la vida de relació científic-mèdica en cada comarca, que de retop descongestionaria la ciutat.

Però, per damunt de tot, insistim que pertoca aquesta tasca d'equilibri mèdico-social a les nostres Facultats de Medicina.

Mentre aquestes Facultats siguin un planter sempre més prolífic de nous professionals i es jutgi de la seva importància pel volum més o menys imponent de llur població escolar, poc valdran els esforços de les gentes de bona voluntat que, contemplant l'inflació progressiva, s'apliquin a evitar majors mals.

De cap manera ens atreviríem a patrocinar com a paliatiu la limitació professional, que en altres països ha promogut polèmiques apassionades i ha suggestionat a Alemanya a una part de la opinió, però el que sí defensariem seria la restricció del número d'alumnes en relació amb les possibilitats didàctiques de cada Facultat de Medicina.

Cal evidentment una reforma radical de nostra ensenyança universitària. Res més apropiat per a fer-ho que l'organització d'una Assemblea, en la qual els digníssims elements claustrals amb estreta intel·ligència amb les classes professionals, l'iuress de prejudicis, amb altesa de mires, i el cor posat en el millorament del nostre afany espiritual, encertin a fixar sol·lucions concretes per a elevar l'exponent científic i la eficiència tècnica i assegurar, al mateix temps, l'esdevenidor dels nostres futurs professionals.

Aquesta creïem, confiadament, que seria la tas-

(8) Població de Lleida sense comptar la capitalitat: 302.634 habitants; número de metges sense comptar els de la capitalitat: 134 (1 per 2.258).

(9) *Bull. Prof. des Medecins Suisses.* - Març 25.